

Liberec

Plán akcí

Psí Speciál 4/2023

KONTAKTY:

Telefon: 488 577 661

Email: liberec@tyflocentrum-lb.cz

Adresa: Na Výšinách 451/9, Liberec 5

Web: <http://tyflocentrum-lb.cz/>

CO NABÍZÍME:

- **Průvodcovskou a předčitatelskou službu**

domluvení služby:

Květa Heligarová – Nováková (736 130 590, pps@tyflocentrum-lb.cz),

- **Zajištění sociálně aktivizačních služeb**

přihlášení na akce:

Květa Heligarová – Nováková (736 130 590, aktivity@tyflocentrum-lb.cz),

- **Výuku a poradenství ohledně elektronických kompenzačních pomůcek**

domluvení služby:

Ing. Jana Smolná (731 913 585, jana.smolna@tyflocentrum-lb.cz),

Lukáš Feifer (lukas.feifer@tyflocentrum-lb.cz),

- **Základní sociální poradenství**

zajištění služby:

Mgr. Jana Jakubcová (797 695 503, jana.jakubcova@tyflocentrum-lb.cz),

Mgr. Jana Benešová, Ph.D. (jana.benesova@tyflocentrum-lb.cz),

- K zapůjčení tandemová kola, zvukové knihy, možnost digitalizace textů a další.

Úvodník

Milé čtenářky a milí čtenáři OKA,

číslo na měsíc duben svým tématem vzdává hold pejskům. V závěru měsíce totiž každoročně probíhá Týden vodicích psů, do jehož programu i letos TC Liberec přispěje. Nebudou však chybět ani aktivity spjaté s Velikonocemi nebo pálením čarodějnic.

Hned v úvodu měsíce nezmeškejte zážitkové vaření a zdobení vajíček technikou mramorování. Jak již víte, avizovaný **krajský přebor v bowlingu** se letos uskuteční **v pořadatelské semilských organizací, a to v Sedmihorkách dne 6. 4. 2023.** Těšíme se na parádní sportovní klání. Zopakujeme si návštěvu **solné jeskyně**, neboť příjemných zážitků a podpory imunity není nikdy dost. **Zavítá k nám další z respondentek cyklu Z OKA do OKA, paní Olga Šintáková**, která přijede povídat právě o pejscích. V závěru měsíce ve společnosti vodicích psů podnikneme **osvětově – poznávací procházku po centru Liberce**, kterou proložíme posezením v dobré kavárně. Připojte se k nám na tomto putování.

V klubovně TC určitě nevynechejte **posezení s čarodějnými klobáskami**, které si uspořádáme jen o malinko dříve, než připadají oficiální „čarodějnice“. Držme si palce na dobré počasí bez aprílových rozmarů!

Už podruhé s námi můžete vyrazit také do libereckého **bazénu**.

Cyklus Z OKA do OKA se sice završil šestým článkem, autorka Lucie Fialková si však pro Vás připravila poutavé **osobní ohlédnutí za jejich vznikem**. Od pana Miroslava Michálka v tomto čísle zveřejňujeme další ochutnávku jeho tvorby, jak jinak než s pejsky v hlavní roli.

Celý duben jsme tu s Vámi.

TyfloCentrum Liberec

Obsah čísla

Úvodník.....	1
Obsah čísla.....	2
Program TC na duben 2023	3
Vodící pes v minulosti a dnes	7
Výsledky soutěží z minulého čísla.....	8
Soutěž: Pro znalce psů	10
Recept č. 1: Houbový kuba.....	11
Recept č. 2: Krkonošské kyselo.....	12
Oslavenci v dubnu.....	13
Ohlédnutí: Co přinesl únor a březen	13
Zaostřeno: Tvorba pana Miroslava Michálka.....	15
Padlo nám do OKA: Mezinárodní den vodících psů	16
Koutkem OKA: Přednáška o židovských svátcích	17
Závěrem: Citáty o pejscích	17

Pro přihlašování na akce a aktivity TyfloCentra využívejte kontakt na koordinátorku: 736 130 590. Jste-li pravidelným účastníkem aktivity, dejte vědět v případě, že se účastnit nemůžete.

Pro objednávání na konzultace k elektronickým kompenzačním pomůckám využívejte kontakt na Ing. Janu Smolnou v určeném čase: každé úterý od 12:00 do 13:00. Děkujeme.

3. 4. pondělí 10:00 Zážitkové vaření s Jiřím Pikešem

Hned zkraje dubna opět vaříme. Přijďte na Jehněčí jehlu a na druhý chod ve znamení špenátu. Příspěvek na suroviny je 30,- Kč. Prosíme o přihlášení do 30. 3. 2023.

3. 4. pondělí 12:30 Velikonoční tvoření – mramorujeme vajíčka

Velikonoce jsou tu a my v TC vyzkoušíme tradiční techniku zdobení vajíček – takzvané mramorování. Příspěvek na materiál je 30,- Kč. Prosíme o přihlášení do 30. 3. 2023.

3. 4. pondělí 15:00 Angličtina pro začátečníky - online

Výuka angličtiny probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. Lektorem je pan Petr Tkáč.

4. 4. úterý 15:00 Angličtina pro pokročilé - online

Výuka angličtiny probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. Lektorem je pan Petr Tkáč.

5. 4. středa 11:00 Návštěva solné jeskyně Liberec

Pojďte s námi už podruhé relaxovat a využít příznivých účinků soli. Solná jeskyně v Liberci (Husova 70) je vybudovaná výhradně z přírodního materiálu a vhodná je pro všechny věkové kategorie. **Vstupné pro ZTP je 130,- Kč za 1 terapii (45 minut). Standardní dospělé vstupné je 170,- Kč. Teplota v jeskyni je 19 – 21 stupňů. Lze přijít v běžném oblečení, návleky se zapůjčují. Sraz v 10:30 na terminálu Fügnerova na zastávce spoje č. 21. Po pobytu v solné jeskyni je možné pokračovat společným obědem.**

6. 4. čtvrtek 10:30 Krajský přebor v bowlingu – Restaurace Sedmihorky

Letošní ročník pořádají semilské organizace TC s SONS. Hrají osmičlenná družstva. Sraz na autobusovém nádraží v Liberci u budovy prodejny jízdenek v 9:15. Odjezd spojem č. 370 v 9:30. V Sedmihorkách hrajeme od 10:30. Po dvou odehraných hrách bude následovat oběd a na závěr vyhlášení vítězů a předání cen. Předpokládaný návrat do Liberce je kolem 14:30.

Dne 6. 4. 2023 z důvodu konání krajského přeboru v bowlingu neprobíhají aktivity na pobočce. V pátek 7. 4. 2023 a v pondělí 10. 4. 2023 je z důvodu státních svátků pobočka TC uzavřena. Děkujeme.

11. 4. úterý 15:00 Angličtina pro pokročilé - online

Výuka angličtiny probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. Lektorem je pan Petr Tkáč.

12. 4. středa 10:00 Bowling

Sraz v 9:50 v restauraci Královská zahrada v Centru Babylon. Prosíme o přihlášení do 6. 4. 2023.

12. 4. středa 12:30 Keramika

V dílně TC můžete vyrábět dle vlastního přání a fantazie. Těší se na Vás lektorka paní Radka Valentin. Příspěvek na materiál je 30,- Kč. O přihlášení prosíme do 6. 4. 2023.

13. 4. čtvrtek 10:00 Hudební dopoledne

Přidejte se k našemu diskusně-hudebnímu setkání. Hráči na jakýkoli nástroj jsou vítáni. Prosíme o přihlášení do 6. 4. 2023.

13. 4. čtvrtek 11:00 Trénink paměti - telefonicky

V tréninku paměti po telefonu si prověříte znalosti, paměť, postřeh či logické myšlení formou zábavných kvízů. Přihlášení nových zájemců do úterý 11. 4. 2023.

13. 4. čtvrtek 14:00 Jóga

Cvičení pod vedením odborné lektorky paní Jany Zuskové (Salačové) probíhá **prezenčně v klubovně TC, ale též s možností online přenosu** přes odkaz na Google Meet.

17. 4. pondělí 10:00 Cestou - necestou s vodícím psem: Beseda s paní Olgou Šintákovou

Na besedu Vás touto cestou zve přímo paní přednášející Olga: Šibalské oči, zvědavý velký čumák a tlapky, že by se za ně ani tygr nestyděl. To je velké chlupaté zlatíčko jménem Adélka, které provází její majitelku a paničku Olgu Šintákovou. Vzhledem k tomu, že se blíží mezinárodní den vodících psů, je vodící pes hezké téma pro setkání. Budeme si povídat o tom, co v životě člověka vodící pes znamená, jak se cvičí, jak se jeho majitel s pejskem sžívá. Určitě zaznějí i veselé příhody ze společného putování paničky a její princezny s knírem. Povíme si něco i o tom, jak pejskovi ulevit a odměnit jej za jeho dobrou službu, jak pečovat o jeho zdraví, zejména o jeho nosní aparát, který je voděním hodně zatěžován. Představíme si Dornovu metodu a anatomické postroje pro pejska, které nezatěžují jeho páteř a klouby. Olgu znáte z povídání v časopisu OKO, je to všestranný člověk, můžete se ji ptát i na další její aktivity - pracuje jako instruktor rehabilitace v Tyfloservis, o.p.s. a ráda cestuje, její rodinku tvoří dva chlapi a ženské pohlaví zastupuje jen ona a její fenka Adélka, ráda chodí na procházky, výlety, čte knížky (spíše poslouchá) a poslouchá dobrou muziku... A mnoho dalších věcí, které se dají stíhat při jejím pracovním životě.

Beseda je určena všem milovníkům čtyřnohých přátel člověka. ☺ Prosíme o přihlášení do 12. 4. 2023.

17. 4. pondělí 15:00 Angličtina pro začátečníky - online

Výuka angličtiny probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. Lektorem je pan Petr Tkáč.

18. 4. úterý 15:00 Angličtina pro pokročilé - online

Výuka angličtiny probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. Lektorem je pan Petr Tkáč.

19. 4. středa 10:00 Keramika

V dílně TC můžete vyrábět dle vlastního přání a fantazie. Těší se na Vás lektorka paní Radka Valentin. Příspěvek na materiál je 30,- Kč. O přihlášení prosíme do 17. 4. 2023.

- 19. 4. středa 12:30 Německá konverzace**
- Německá konverzace probíhá prezenčně v prostorách TyfloCentra Liberec a lektorkou je paní Andrea Tkáčová. Přijďte vyzkoušet své jazykové znalosti. O přihlášení prosíme do 17. 4. 2023.
- 20. 4. čtvrtek 9:30 Čarodějné tvoření – dekorativní zápichy**
- Další dubnové tvoření budeme věnovat originálním zápichům s čarodějným motivem. Zápichem vyzdobíte svůj květináč v okně nebo zkrášlíte interiér. Příspěvek na materiál je 30,- Kč. Prosíme o přihlášení do 17. 4. 2023.
- 20. 4. čtvrtek 11:00 Trénink paměti - telefonicky**
- V tréninku paměti po telefonu si prověříte znalosti, paměť, postřeh či logické myšlení formou zábavných kvízů. Přihlášení nových zájemců do pondělí 17. 4. 2023.
- 20. 4. čtvrtek 14:00 Jóga**
- Cvičení pod vedením odborné lektorky paní Jany Zuskové (Salačové) probíhá **prezenčně v klubovně TC, ale též s možností online přenosu** přes odkaz na Google Meet.
- 24. 4. pondělí 9:15 Anglická konverzace**
- Anglická konverzace probíhá v prostorách TyfloCentra Liberec. Lektorkou je paní Michaela Grulyová.
- 24. 4. pondělí 10:00 Čarodějné klubové setkání**
- Zveme Vás na každoroční posezení na zahradě TC Liberec spojené s grilováním Vámi donesených pochutin. K dispozici bude také čarodějná klobáska! Za nepřízné počasí akce probíhá v klubovně a grilujeme pod stříškou. Příchozí účastníky v čarodějné masce či kostýmu čeká drobná odměna. 😊 Prosíme o přihlášení do 17. 4. 2023.
- 24. 4. pondělí 15:00 Angličtina pro začátečníky - online**
- Výuka angličtiny probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. Lektorem je pan Petr Tkáč.
- 25. 4. úterý 15:00 Angličtina pro pokročilé - online**
- Výuka angličtiny probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. Lektorem je pan Petr Tkáč.

- 26. 4. středa 10:00 Čteme OKO na květen - telefonicky**
- Nemáte z nejrůznějších důvodů možnost přečíst si program akcí a zajímavosti z našeho OKA? Připojte se k telefonickému hovoru s pracovnící TC a nezmeškejte už žádnou akci z programu TC.
- 26. 4. středa 13:30 Liberec s vodícím psem po boku**
- Přidejte se ke společné procházce po centru Liberce v doprovodu dvou vodících psů. Navštívíme několik provozoven a úřadů, abychom zjistili, jak je Liberec nakloněn vodícím psům. Otestujeme například horní přechod na Šaldově náměstí, zajdeme na pobočku pošty, do Krajské vědecké knihovny Liberec a vracet se budeme přes terminál Fügnerova. Procházku zakončíme posezením v příjemné kavárně. **Sraz je před vchodem do OC Plaza „u vodotrysků“ v 13:30.** Akce probíhá u příležitosti Týdne vodících psů. O přihlášení prosíme do pondělí 24. 4. 2023.
- 27. 4. čtvrtek 10:30 Návštěva Plaveckého bazénu Liberec**
- Pojďte si s námi zaplavat v libereckém bazénu. Základní vstupné na 2 hodiny je 120,- Kč/ osoba. Zlevněné vstupné pro ZTP, studenty či seniory 65+ je 90,- Kč/ osoba. Pro držitele průkazu ZTP/P vstup zdarma. Záloha na skříňku 100,- Kč. Sraz na terminálu Fügnerova na zastávce spoje č. 21 v 10:10. Prosíme o přihlášení do 24. 4. 2023.
- 27. 4. čtvrtek 11:00 Trénink paměti - telefonicky**
- V tréninku paměti po telefonu si prověříte znalosti, paměť, postřeh či logické myšlení formou zábavných kvízů. Přihlášení nových zájemců do pondělí 24. 4. 2023.
- 27. 4. čtvrtek 14:00 Jóga**
- Cvičení pod vedením odborné lektorky paní Jany Zuskové (Salačové) probíhá **prezenčně v klubovně TC, ale též s možností online přenosu** přes odkaz na Google Meet.

Vodící pes v minulosti a dnes

Pes jako společník člověka se uplatňoval jako průvodce nevidomých už v dávných dobách, což víme z dochovaných obrázků. Třeba na nástěnných malbách v Herculaneu, kde lze rozeznat výjevy ze života starých Římanů, je znázorněn pes doprovázející nevidomého člověka. Jiná zachovaná kresba, kde pes doprovází

člověka, s největší pravděpodobností nevidomého, pochází z Číny a je datovaná do 13. století.

Jedny z prvních popisovaných pokusů o výcvik vodících psů se odehrály kolem roku 1780 v Paříži. Následně se systematický výcvik datuje k počátku dvacátého století. Během první světové války začalo v Německu fungovat výcvikové centrum pro vodící psy. Podobná centra vznikala i v dalších německých městech a výsledkem bylo téměř 600 vycvičených psů ročně, kteří často cestovali k lidem po Evropě, dokonce i do Spojených Států a Kanady.

V USA byla první škola založena v roce 1929 a svou službu nevidomým lidem poskytuje dodnes.

V ČR, resp. v Československu, se první pokusy o výcvik datují do roku 1922, opravdový rozmach pak nastal v šedesátých letech. Cvičitelé se museli potýkat s celou řadou problémů plynoucích z tehdejšího politického klimatu. Tehdejší cvičitelé měli jen málo možností sdílet informace se školami na západě. Při vývoji metodiky výcviku vycházeli především ze svých vlastních kynologických zkušeností. K výraznému pokroku došlo v roce **1990, kdy pod patronátem České unie nevidomých a slabozrakých bylo založeno středisko výcviku vodících psů v Praze.**

Přehled aktuálně působících výcvikových středisek v ČR přináší v přehledném souhrnu například web Lindy Albrechtové:

<https://www.blindicka.com/p/vodici-pes-vycvikova-strediska.html>

Každá škola zaměřená na výcvik vodících psů upřednostňuje určitá plemena psů, ale okruh preferovaných psích plemen u jednotlivých subjektů je převážně stejný. **Vodícím psem číslo jedna všude ve světě je Labradorský retrívr, dále Zlatý retrívr, F1 generace kříženců těchto dvou plemen a také Německý ovčák.** Dále jsou to Flat coated retriever, Chesapeake bay retriever, Labradoodle (kříženci pudlů s labradorskými retrievery), Bílý švýcarský ovčák, Belgický ovčák malinois, Belgický ovčák tervueren, Chodský pes, Královský pudl, Border kolie a další. Každé z těchto uvedených plemen má samozřejmě svoje klady a zápory ve své povaze ve vztahu k práci vodícího psa. Plemeno je pak vždy voleno na míru člověku, pro kterého bude pejsek cvičen.

Výsledky soutěží z minulého čísla

OKO 3/2023 přineslo hned dva soutěžní kvízy. Nejprve představujeme řešení kvízu k Botanické zahradě Liberec.

1. Kdo je původním projektantem skleníkového areálu ve tvaru krystalové drúzy?

- a) Karel Hubáček
- b) Miloslav Studnička

c) Pavel Vaněček

2. V letním pavilonu leknínovitých rostlin najdeme i jedny z největších leknínovitých rostlin světa. Které to jsou?

a) Viktorie královská, viktorie Cruzova a euryála vzdorná

b) Banksia menziesii, Grevillea dielsiana

c) Paphiopedilum henryanum, Masdevallia veitchiana, Rhynchosstele cordata

3. Kolik najdeme v Botanické zahradě Liberec celkem skleníků?

a) 9

b) 11

(Pozn.: Abychom byli úplně přesní, skleníků je v zahradě aktuálně 10. V hlavním komplexu se jedná o písmena A až I. Mimo je skleník velkých leknínů (písmeno L). Jedenáctý pavilon M již není skleníkem s rostlinami.)

c) 12

4. Botanická zahrada v Liberci patří mezi nejstarší v České republice. Víte, v jakém roce byla otevřena?

a) 1870

b) 1895

c) 1905

5. Které exotické zvíře lze mimo jiné obdivovat v Botanické zahradě Liberec?

a) aligátora

b) kajmana

c) krokodýla

Následuje řešení kvízu o paní Lindě Albrechtové:

1. Jaké profesi se paní Albrechtová mimo jiné věnuje?

a) Je bloggerkou.

b) Je novinářkou.

c) Je návrhářkou.

2. Paní Linda Albrechtová ve volném čase velmi ráda:

a) Vyrábí kožené náramky.

b) Cvičí s činkami.

c) Tvoří slaměné ozdoby.

3. Respondentka šestého článku je matkou:

a) dvojčat

b) syna

c) dcery

V každé soutěži byli vylosováni 2 výherci a losovali jsme tentokrát ze všech došlých odpovědí. Gratulujeme paní **Renatě Audyové, Miluši Qualizzové, Andree Tkáčové a Haně Lopatkové** k cenám v podobě zajímavých audioknih.

Soutěž: Pro znalce psů

Kvíz prověří Vaše znalosti o pejscích.

1. Psi regulují svoji tělesnou teplotu především dýcháním s vyplazeným jazykem. Přesto se jim některé části těla potí. Které?

a) tlapky

b) slabiny, hrudní koš a krk

c) oblast pod ocasem a uši

2. Která potravina je pro psy životu nebezpečná?

a) čokoláda

b) rýže

c) mrkev

3. Zrak není jejich nejsilnější smysl. Jak vlastně psi vidí?

a) černobíle

b) barevně, ale neostře

c) barevně, v modrých, šedých a žlutých tónech

4. Víte, které psí plemeno je nejmenší na světě?

a) bišonek

b) čivava

c) jorkšírský teriér

5. Kolik psů přibližně žije v českých domácnostech?

a) 150.000

b) 900.000

c) 2 miliony

Správné odpovědi od Vás budeme čekat do 15. 4. 2023. Ať Vám přeje štěstí.

Recept č. 1: Houbový kuba

V TC Liberec jsme opět vařili pod taktovkou pana Jiřího Pikeše. Jídelna tentokrát praskala ve všech a my jsme po zásluhách při přípravě pokrmů mohli ochutnat klasická postní jídla – houbového kubu a krkonošské kyselo. Postupně představujeme oba recepty. Nejprve na houbového kubu.

Suroviny:

- 500 gramů ječných krup
- 0,4 litru světlého piva
- 0,4 litru tmavého piva
- 2 lžíce tuku typu Ceres
- 500 ml čerstvých hub nakrájených na malé kousky
- 5 menších paliček česneku
- 2 velké cibule
- 1 vrchovatá lžíce celého kmínu
- 5 lžic škvarkového sádla
- 10 bílků
- ½ kořenícího sáčku sušené majoránky
- Větší špetka pepře
- 2 lžičky soli

Postup:

Ječné kroupy propláchneme v sítu vlažnou vodou. Poté je zalijeme vlažnou vodou, aby byly ponořené, a necháme asi 30 minut odstát. Kroupy poté znovu scedíme, přemístíme do většího hrnce se silným dnem a zalijeme světlým a tmavým pivem. Přidáme půl lžičky soli a postupně za občasného míchání vaříme kroupy do změknutí (asi 40 minut). Mezitím si oloupeme česnek a stroužky nakrájíme na tenké plátky.

Cibuli oloupeme a nasekáme najemno. Čerstvé houby zasmažíme v tuku typu Ceres do mírného změknutí v kastrůlku. Přidáme k nim nasekanou cibuli, pokrájený česnek, 3 lžíce škvarkového sádla, přisypeme vrchovatou lžící kmínu a ochutíme asi 1,5 lžičkou soli. Vše spolu za častého míchání povaříme asi 30 minut. Jakmile máme uvařené kroupy v pivu a připravenou houbovou směs, vymažeme si zbývajícemi dvěma lžícemi škvarkového sádla zapékací misku o rozměrech asi 20 x 30 cm. Naplníme ji kroupami, přidáme houbovou směs a jemně společně prokypříme, aby se obojí prolulo. Zасыпeme větší špetkou pepře a polovinou kořenícího sáčku sušené majoránky, kterou promneme mezi prsty, aby se rozvoněla. Nakonec šlehačem ušleháme tuhý sníh z bílků a rovnoměrně sněhem pokryjeme povrch zapékací mísy. Mísu dáme péci do trouby na 180 stupňů a zapékáme do zružování sněhu asi 30 minut.

Dobrou chuť!

Recept č. 2: Krkonošské kyselo

Suroviny:

- 200 gramů chlebového kvásku
- 2 kg brambor
- 1 kelímek 12 % smetany na vaření
- 10 žloutků
- 300 ml sušených hub
- 1 lžička soli
- 1 lžička celého kmínu

Postup:

Kvásek rozmícháme ve vlažné vodě (asi 200 ml) a necháme hodinu stát. Mezitím si oloupeme brambory a nakrájíme je na menší kousky. Sušené houby v prstech podrtíme na menší kousky, zalijeme je vodou a dáme je vařit do menšího kastrůlku do změknutí. Brambory vložíme do většího hrnce, zalijeme dostatečným množstvím vody a dáme vařit. Přidáme k nim povařené sušené houby, 1 lžičku soli a 1 lžičku celého kmínu. Vaříme do změknutí brambor a poté stáhneme oheň sporáku. Následně do hrnce přidáme kvásek a kelímek smetany a vše společně promícháme. Na závěr si na pánvi na lžici olivového oleje usmažíme 10 žloutků (naměkko). Žloutky přidáme do hrnce, znovu zamícháme a případně dochutíme.

Ihned můžeme podávat.

Oslavenci v dubnu

Dubnové narozeniny slaví hned několik našich klientů. Blahopřejeme na tomto místě paní **Erice Kosové, Janě Bíbrové, Nině Medkové, panu Michalu Filingerovi, panu Jiřímu Pikešovi a panu Vladimíru Vítkovi**. Všechno nejlepší, stále zdraví a optimismus za celý kolektiv TC Liberec.

Ohlédnutí: Co přinesl únor a březen

Solná jeskyně Liberec

Na konci února jsme poprvé navštívili solnou jeskyni, která se nachází se na Husově ulici v Liberci v jedné z malebných vilek. Uvnitř nás přivítal rozehřátý krb a velmi vstřícná obsluha jeskyně. V útulné šatně spojené s posezením jsme si mohli odložit a následovala samotná solná terapie. Spočinuli jsme na lehátkách, zaposlouchali se do relaxační hudby a do šumění vodopádu zabudovaného ve stěně. K dispozici nám byly příjemné deky, které přišly při delším odpočinku vhod. Deku měl na podlaze připravenou i vodící pejsek, který pobyt skvěle zvládl. ✨ Stěny jeskyně tvoří velké solné kameny, podlaha je pokryta vrstvou drobnějších kamínků, v nichž se člověk může brouzdat jen v ponožkách. Stropy svým designem připomínají skutečnou jeskyni. Pobyt nám náramně prospěl a shodli jsme se, že jej velmi brzy zopakujeme. Přidejte se. 😊

Exkurze do Synagogy Turnov

Ve středu 8. 3. 2023 jsme vyrazili na výlet do Turnova na prohlídku tamější synagogy. Počasí bylo od rána nevlídné, teplota v synagoze nízká, proto po prohlídce přišlo velmi vhod příjemné zahřátí v bistro v centru města. Díky ochotnému panu průvodci jsme se dozvěděli mnoho zajímavých informací o osudech židů a jejich zvycích. Synagoga pochází z roku 1719. Původní tři dřevěné synagogy postupně shořely při požárech města v letech 1643 a 1707. Nynější stavba je zděnou kamennou budovou. V rámci prohlídky jsme mohli zavítat do dvou ze tří částí – předsíně a modlitebny. Takzvaná ženská galerie se nacházela v patře nad námi. V interiéru synagogy se nachází předměty využívané při čtení Tóry, nebo třeba interaktivní dřevěné kostky s písmeny z hebrejštiny, z nichž si mohou návštěvníci podle připravené legendy poskládat své jméno v hebrejštině. Při odchodu ze synagogy jsme na nádvoří stihli obdivovat ještě sochu legendárního Golema. Na fotce, která následuje, je celá naše cestovatelská skupinka zvěčněna před vchodem do synagogy.

Z publikace Zavřené oči, která autorovi vyšla v roce 2007, se svolením pana Miroslava Michálka otiskujeme krátkou povídku a báseň.

Hačňte si, prosím

Ne, to nejsou slova učitelky v mateřské škole, kterými takto laskavě oslovuje své malé adepty k usednutí ke stolečkům. Není tomu tak. Dětičky nemají usednout ani udělat cokoli jiného, ba ani nevím, jestli učitelky v mateřských školičkách používají takovýto laskavý způsob oslovování, jestli to pro pedagogy není spíše rozmazlování, a tedy zavrženíhodný způsob komunikace. V popisovaném případě ho ovšem vnímám skutečně jako nevhodný, neboť se nejedná o oslovení skupiny a tedy o množné číslo, ale o vykání a oslovení jedince, dokonce mne, a nikoliv hrdiny smyšlené epizody.

Nastoupil jsem totiž do tramvaje. „Hačňte si, prosím,“ zní ke mně nečekané oslovení. Asi se tvářím nechápavě, a tak je výzva nezměněně zopakována: „Hačňte si, prosím!“

Stará dáma pokračuje lehce rozechvělým hlasem: „Nechte mě udělat dobrý skutek. Víte, mně umřel pes,“ podává překvapivé zdůvodnění. „To musí být těžké, asi jste byla na svého pejska zvyklá,“ odpovídám a stále ještě stojím také proto, že nevím, kam si mám hačnout. „Hačňte si, pod vámi je volno, neodmítejte mě, teda pokud jsem se vás nějak nedotkla,“ pokračuje s jemnou opatrností stará dáma.

„Ale já nerad sedím, když vedle mne stojí dáma,“ slovem srdnatě oponuju. Moje hůl mne však zrazuje a už hledá ono volné místo k uhačnutí.

Stará dáma vypráví svůj příběh: „Víte, já jsem už několik let nebyla v centru, ale manžel, mám moc hodného manžela,“ dodává a já teprve teď registruju jeho mlčenlivou přítomnost, „manžel mne vzal na ministerstvo, abych se po letech podívala na své poslední kolegy, kteří tam ještě dělají. Víte, abych přišla na jiné myšlenky.“

Pracovala ta dáma na ministerstvu vnitra nebo na ministerstvu kultury? Obě jsou nedaleko. To první ve mně vzbuzuje nemilou představu hrůzyplné instituce minulého režimu, to druhé zase milou představu uvolněných a vstřícných lidí přestrojených za státní úředníky. Nezdá se mi vhodné, abych se zeptal. Přemítám o tom, jak je někdy těžké odhadnout člověka a jak to může být zrádné. Nakonec - účetní z „ministerstva strachu“ nebo z „ministerstva kreativity“, to je jedno. Chce udělat dobrý skutek a ještě k tomu pro mne.

Tak si pěkně hačnu, říkám si. Proč ne? Vnuk si hačne tak, že řekne „hačí“, neobratně si dřepne a pak „upadne“ na plenou vypolstrovaný zadeček. Já jsem „hačí“ neřekl, ale přijal jsem roli dítěte, abych si trochu užil. Sedám si na svůj tukem vypolstrovaný „zadeček“ a nechávám dámu udělat dobrý skutek a hřát se radostí z něj. Snad vyváží smutek po blízkém čtyřnohém příteli, který odešel kamsi na psí věčnost. Přeplněná tramvaj se na stanici u metra vyprazdňuje a my se loučíme. Hačám a užívám si slastný pocit opečovávaného človíčka. No na pár okamžiků snad můžu. Všichni v tramvaji obvykle sedí, jen já si pěkně hačám. Cítím se docela dobře a snad i ta stará dáma a její mlčenlivý manžel jsou teď na tom o milimetrík lépe.

Až přijedu domů, až udělám večer „hají“, třeba se mi bude zdát o nějakém čtyřnohém druhovi a jeho přátelství. Alespoň ve snu poznám tajemství této radosti, která mi zatím nebyla dopřána a která umí vyvolat tak velký smutek a neovladatelnou touhu po dobrých skutcích.

Psí

Po ulici běží pes

včera stejně jako dnes

dělá to tak každý den

běh je u něj oblíben

Běhá skáče čmucha čurá

štěká když chce volat „hurá“

když je paní nebo pán

poskákán a počmuchán.

© Miroslav Michálek

Padlo nám do OKA: Mezinárodní den vodicích psů

Klub držitelů vodicích psů SONS ČR, z. s. opět vyhlašuje „Týden vodicích psů“. Jedná se o celorepublikovou kampaň, jejímž cílem je více zviditelnit záslužnou práci čtyřnohých pomocníků, ale také upozornit na problémy, s nimiž se jejich držitelé setkávají. **Mezinárodní den vodicích psů připadá na poslední dubnovou středu, tj. na 26. 4. 2023.**

Pořadatel kampaně, KDVP, zahájí tento ročník již v pátek 21. 4. 2023, a to tradiční soutěží vodicích psů „Cesta ve tmě“, která se uskuteční v Boskovicích.

Další informace o akci naleznete na Facebooku nebo na webových stránkách:

<https://www.facebook.com/vodicipsi>

<https://www.sons.cz/tydenvodicichpsu>

Koutkem OKA: Přednáška o židovských svátcích

Od SONS Liberec k nám doputovala pozvánka na zajímavou přednášku. Uskuteční se v **pátek 28. dubna 2023 od 11:00**. Paní Lea Květ z liberecké židovské obce představí během přednášky strukturu židovských svátků celého roku, jejich složitosti, pravidla a další zajímavosti. Akce probíhá s klienty libereckého Komunitního střediska Kontakt. Sraz na akci je v 10:45 u liberecké synagogy. Možnost společného oběda po skončení akce.

Závěrem: Citáty o pejscích

Pes má krásu bez ješitnosti, sílu bez krutosti a lidské ctnosti bez lidských nectností.
(Lord Byron)

Život je pes, ale žít je psina. (Charlie Chaplin)

Člověk je psí představa o tom, jak by měl vypadat Bůh. (Holbrook Jackson)

Dát psovi kost není laskavost. Laskavost je podělit se se psem o kost, když máš hlad jako pes.

Pokud si myslíte, že psi neumí počítat, vezměte si do kapsy tři piškoty a dejte psovi jen dva. (Phil Pastoret)

Ten, kdo řekl, že štěstí se nedá koupit, zapomněl na štěňata. (Gene Hill)

Spícího psa nech spát. (Robert Walpole)

Můj kokr je můj nejupřímnější obdivovatel. Miluje mě, aniž četl mé knihy.
(Rudyard Kipling)

Přejeme duben bez mraků!

Další použité zdroje:

<https://theses.cz/id/4jzfy5/51551-217027734.pdf>

<https://www.vycvikvodicichpsu.cz/o-nas/historie/>

<https://mathilda.cz/wp-content/uploads/2022/11/historie-vycviku-vodicich-psu.pdf>

https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/51323/BPTX_2010_1__0_261696_0_98487.pdf?sequence=1

<https://cs.wikiquote.org/wiki/Pes>

<https://www.incacollagen.cz/blog/citaty-o-psech/>